

Felelős Gondoskodás (Responsible Care) Egyetemes Alapokmány (Global Charter)

A Felelős Gondoskodás egyetemes vegyipari kezdeményezés az egészség- és a környezetvédelem, valamint a biztonság szintjének folyamatos növelése érdekében. Ezeket a célokat a jogszabályi követelmények teljesítésével, sőt az ezeket a követelményeket meghaladó eredményeket önkéntes kezdeményezésekkel éri el, amelyek a kormányzattal és más érintettekkel való együttműködésen alapulnak. A Felelős Gondoskodás részben erkölcsi magatartás, részben pedig elkötelezettség, amely keresi az utat a vegyipar iránti bizalom és a hitelesség felépítéséhez, hiszen ez az iparág alapvetően hozzájárul az életszínvonal növeléséhez, a minőségi élet biztosításához.

A Felelős Gondoskodás Egyetemes Alapokmánya a vegyipar 1980-as évek közepétől kialakított, és független tényezők által, világszerte megfogalmazott aggodalmak, javaslatok alapján továbbfejlesztett gyakorlatának és teljesítményének eredményeként jött létre. Az Alapokmány túlmutatja a Felelős Gondoskodás 1985. évi indulásánál megfogalmazott eredeti elemeit. Nagy hangsúlyt fektet olyan új és fontos kihívásokra, amelyekkel a vegyiparnak és a globális társadalomnak szembe kell néznie. Ilyenek pl. az erőforrásigény nyilvános párbeszédre, a fenntartható fejlődés, a vegyi anyagok használatával összefüggő közegészségügyi kérdések, a nagyobb ipari átláthatóság. Ezen kívül kedvező lehetőséget nyújt a jelenleg folyó nemzeti Felelős Gondoskodás programok jobb harmonizálására és egységesítésére. A Vegyipari Szövetségek Nemzetközi Tanácsa (ICCA), a Felelős Gondoskodáson keresztül továbbra is kezdeményez olyan akciókat, amelyek összhangban vannak az Egyesült Nemzetek Egyetemes Szerződésének (United Nations Global Compact) környezetvédelmi alapelveivel.

A FELELŐS GONDOSKODÁS EGYETEMES ALAPOKMÁNYÁNAK KILENC KULCSELEME:

1. A Felelős Gondoskodás egyetemes alapelveinek átvétele.

A Felelős Gondoskodás egyetemes alapelvei az együttműködésre kötelezik a cégeket és a nemzeti szövetségeket a következő területeken:

- Az ember és a környezet védelme érdekében a technológiákkal, az eljárásokkal, a termékekkel - teljes életciklusra kiterjedően - kapcsolatos környezetvédelmi, egészségügyi és biztonsági ismeretek és teljesítmények folyamatos fejlesztése.
- Az erőforrások hatékony felhasználása és a hulladék minimalizálása.
- Nyilvános jelentések az elért teljesítményekről és hiányosságokról.
- Odafigyelés, foglalkozás és együttműködés az emberekkel, hogy az ipar megértse és jó válaszokat adjon az aggodalmaikra és elvárásaikra.
- Együttműködés a kormánnyal és más szervezetekkel a hatályos jogszabályok és előírások fejlesztésében és végrehajtásában, illetve az azokban foglaltakon túlmutató teljesítmény elérésében.
- Segítségnyújtás és tanácsadás a vegyi anyagok felelős kezelésének előmozdítása érdekében mindazok részére, akik a terméklánc mentén kezelik vagy felhasználják a vegyi anyagot.

2. A nemzeti Felelős Gondoskodás programok alapelemeinek átvétele.

Minden nemzeti vegyipari szövetség kialakítja és végrehajtja saját nemzeti Felelős Gondoskodás programját, mely a nyolc közös alapelemre épül. Ezek a következők:

- A tagvállalatok által aláírt Iránymutató Alapelvek együttesének kialakítása és végrehajtása.
- A Responsible Care fogalmával összhangban álló elnevezés és a logo elfogadása.
- Vállalatirányítási gyakorlatok megvalósítása rendszerek, szabályzatok, iránymutatások vagy az útmutató dokumentumok segítségével, amelyek támogatják a cégeket a legjobb teljesítmény elérésében.
- A fejlődés bemutatására alkalmas teljesítménymérő faktorok kifejlesztése.
- Kommunikáció az érintett felekkel a tagságon belül és kívül.
- A legjobb gyakorlatok megosztása az információs hálózaton keresztül.
- A szövetség minden tagvállalatának ösztönzése, hogy kötelezze el magát a Felelős Gondoskodás mellett és legyen részese a programnak.
- Olyan következetes eljárások bevezetése és alkalmazása, amelyek igazolják a Felelős Gondoskodás mérhető elemeinek a végrehajtását a tagvállalatoknál.

Az ipari vezetők támogatják a nemzeti szövetségeket ezen alapelemek megvalósításában. Az Alapokmány meghatározza az alapelemekkel összhangban álló elkötelezettségeket.

3. Elkötelezettség a fenntartható fejlődés iránt.

A Felelős Gondoskodás egyedülálló kezdeményezés, amely lehetővé teszi az egyetemes vegyipar számára, hogy szorosan együttműködjön a fenntartható fejlődés elérése érdekében. A növekvő teljesítményen, a kívülről gazdasági lehetőségeken, az innovációs technológiák fejlesztésén és a szociális problémákra adott egyéb megoldásokon túl az ipar további gyakorlati lépéseket fog tenni, hogy végrehajtsa azokat a kezdeményezéseket, amelyek a fenntartható fejlődést szolgálják.

Az ipar kiterjeszti az érintettekkel folytatott párbeszédet, el segítve azon kedvező lehetőségek megismerését, amelyek - az együttműködésből eredően - közelebb visznek a fenntartható fejlődéshez a Felelős Gondoskodáson keresztül.

A vegyipar felismerte az együttműködés fontosságát, ami a vegyi anyagok megbízható kezelésének legteljesebb megvalósulásán alapulhat, annak érdekében, hogy elérhetővé váljanak a fenntartható fejlődési célok. Az ipar továbbra is támogatja a nemzeti és nemzetközi kezdeményezéseket ezekben a célok elmozdítása érdekében.

4. Folyamatos fejlődés és teljesítményjelentés.

A Felelős Gondoskodás programban résztvevő minden egyes vegyipari céggel szemben követelmény, hogy összegyűjtse és jelentse azokat az adatokat, amelyek a környezetvédelmi, az egészségvédelmi és a biztonsági teljesítményét mutatják.

Minden nemzeti szövetséggel szemben elvárás, hogy tagvállalataitól összegyűjtse, összehasonlítsa és jelentse ezeket az adatokat.

Az adatok nemzetközi szinten legalább kétévenként aktualizálva ugyancsak összegyűjtésre és jelentésre kerülnek.

A folyamatos teljesítménynövekedés céljából a Felelős Gondoskodást végrehajtó minden nemzeti szövetséggel szemben elvárás, hogy:

- A tagvállalatok közreműködésével rendszeresen felmérje a teljesítményjelentéssel kapcsolatos kiegészítési vagy változtatási igényeket, amit az érintett felek vetnek fel.

- Elkötelezze magát, hogy gyakorlati segítséget nyújt és támogatja a legjobb gyakorlatok megosztását és megvalósítását a környezeti, az egészségi és a biztonsági teljesítmény növekedése érdekében. Amennyiben igény van rá, úgy minden egyéb segítséggel hozzájárul a Felelős Gondoskodás végrehajtásához.

A Felelős Gondoskodást végrehajtó cégekkel szembeni elvárások:

- A felelős Gondoskodás melletti elkötelezettségüknek a végrehajtására egy olyan irányítási rendszer átvétele, amely tartalmazza a Tervezz-Csináld-Ellenrizd-Cselekedj (Plan-Do-Check-Act) rendszer nemzetközileg elfogadott elemeit.
- A tiszta és biztonságos technológiák és eljárások használata akár új létesítmények építésénél, akár a meglévőknél szerte a világon.
- A Felelős Gondoskodás végrehajtásának önellenőrzésén kívül olyan tanúsítási folyamat kialakítása, amely tanúsítást végezheti a szövetség, a kormányzat, vagy külső szervezet.

5. A vegyi termékek megfelelő kezelésének erősítése világszerte a Termékgondozás - (Product Stewardship).

A Felelős Gondoskodás program keretében a Termékgondozás fokozatos fejlődése várható a következő években. A vegyi anyag okozta kockázatok és hasznok becslésére és kezelésére az ICCA létrehoz egy megerősített egyetemes programot, kifejlesztve az egységesített Termékgondozás irányítási rendszer megközelítést. Ez a megközelítés 2006-ig megvalósul.

A nemzeti szövetségek, együttműködésben a tagvállalataikkal, elkötelezik magukat a közös globális erőfeszítés mellett azzal, hogy kidolgozzák az eljárásokat a Felelős Gondoskodásban közreműködő cégek részére, hogy azok megtegyék a következőket:

- Újítsák meg elkötelezettségüket a jelenlegi Felelős Gondoskodás és a Termékgondozás teljes végrehajtása mellett, beleértve minden létező szabályzatot, útmutatót és gyakorlatot.
- Növeljék a Termékgondozás teljesítményét és a nyilvánosság ismeretekkel való ellátását az ipar elkötelezettségéről és eredményeiről.
- A legjobb gyakorlatok fejlesztése és megosztása a kölcsönös segítségnyújtás alapján.
- Partneri kapcsolat fenntartása a beszállítókkal és a vegyi anyagok továbbfelhasználóival, hogy együttesen fejlesszék ki azokat az eljárásokat, melyek biztosítják a vegyi anyagok biztonságos és hatékony felhasználását.
- Az oktatás, a kutatás és a vizsgálati megközelítés ösztönzése és fenntartott támogatása, ami használható ismereteket nyújt a vegyi anyagok okozta kockázatokról és hasznokról, többek között olyan kezdeményezéseken keresztül, mint pl. a nagy volumenben gyártott vegyi anyagok vizsgálati programja (HPV) és a hosszútávú hatásokat vizsgáló kezdeményezés (LRI).
- Az ICCA Egyetemes Vegyi Anyag Kezelési Politikájával harmonizáló, megerősített termékgondozási elkötelezettség végrehajtása, és a termékgondozás gyakorlatának rendszeres felülvizsgálata a vegyi anyagokkal kapcsolatos társadalmi elvárások fényében.

6. A Felelős Gondoskodás kiterjesztésének elősegítése a vegyipari értéklánc mentén.

A Felelős Gondoskodás programjában közreműködő cégek és szövetségek elkötelezettek abban, hogy előmozdítsák a Felelős gondoskodás etikájának, elveinek és gyakorlatának

elterjedését a saját értéklánc mentén, és kommunikálják az ipar és a társadalom együttműködésének fontosságát.

A vegyipari cégek és nemzeti szövetségek elkötelezettek abban, hogy erősítik a párbeszédet és az átláthatóságot az üzleti partnereikkel és minden más érintett féllel, valamint eljuttatják hozzájuk a vegyi anyagok kezelésére vonatkozó ismereteket. Ugyancsak partneri kapcsolatban dolgoznak a nemzeti kormányokkal, multilaterális és nem kormányzati szervezetekkel annak érdekében, hogy meghatározzák a kölcsönös segítségnyújtási prioritásokat, és megosszák az információkhoz és a tapasztalatokhoz való hozzáférést.

A globális vegyipar kifejleszti és megosztja az információkat és gyakorlati ismereteket a cégek között, összhangban a versenyszabályokkal és más jogi előírásokkal.

7. A nemzeti és globális Felelős Gondoskodás irányítási folyamatának aktív támogatása.

A vegyipar - az ICCA-n keresztül - elkötelezte magát a megerősített, átlátható és hatékony egyetemes irányítási folyamat mellett, amely biztosítja a számon kérhető segítséget a Felelős Gondoskodás együttes végrehajtása során.

Az irányítási folyamatot az ICCA hajtja végre. Ez felölel olyan témákat, mint pl. a teljesítményvállalások követése és kommunikálása; a Felelős Gondoskodás programból fakadó kötelezettségek teljesítése; a nemzeti szövetségek irányító szerepének támogatása; a cégek és szövetségek segítése abban, hogy elérjék az Alapokmány melletti elkötelezettséget; és globális eljárás kidolgozása a visszavonási aktusra, amelynek alapján - amennyiben ez szükségessé válik - a Felelős Gondoskodásból kizárhatók azok a cégek vagy szövetségek, amelyek elmulasztják a kötelezettségek teljesítését.

8. Válasz az érintetteknek a vegyipar tevékenységével és termékeivel kapcsolatos elvárásaira.

A globális vegyipar kiterjeszti a helyi, nemzeti és globális párbeszédet, hogy az ipar meg tudja felelni a külső érintettek elvárásainak és el tudja oszlatni aggodalmaikat, ily módon is segítve a Felelős Gondoskodás folyamatos fejlődését.

9. Megfelelő források nyújtása a Felelős Gondoskodás hatékony végrehajtásához.

A Felelős Gondoskodás a vegyipar által jelzett kezdeményezés, és egyre fontosabb szerepet tölt be a társadalom vegyiparról alkotott véleményének formálásában és a szabályozási konzultációkban. A Felelős Gondoskodásban résztvevő cégeknek támogatniuk és teljesíteniük kell a nemzeti program követelményeit, és a végrehajtáshoz elegendő forrást kell biztosítaniuk.